

อาลัยการศึกษาไทย เก่งเจ๋งในกระดาษ

นำเสนอเมื่อ : 22 เม.ย. 2558

“ความพินาศ ของระบบการศึกษา การวิจัยไทย : สร้างโปรดักต์...โปรแกรมคน หรือจะเอาแต่กระดาษ”....เป็นหัวข้อสนทนาจากหัวใจของ “หมอดื้อ” หรือ ศ.นพ.ธีระวัฒน์ เหมะจุฑา คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตลอดเวลายาวนานของระบบการศึกษาไทยในระดับมหาวิทยาลัย ล้วนแล้วแต่ต้องการสร้างชื่อเสียง โดยการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการและการวิจัยตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ ทั้งนี้ เพื่อเพิ่มค่าให้แก่นักวิชาการ อาจารย์ นักวิจัย และเป็นบรรทัดฐานให้แก่บัณฑิตที่จะต้องเรียนจบปริญญาตรี โท เอก

และ...มหาวิทยาลัยเข้าใจว่าการจัดอันดับโลกของมหาวิทยาลัยขึ้นกับปริมาณจำนวนของการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ ทำให้มีการออกกฎระเบียบในปัจจุบัน คือทุนวิจัยที่ทางมหาวิทยาลัยต่างๆของประเทศไทย ให้มีมูลค่าผลงานตีพิมพ์ 1 เรื่อง ต่อก่อน 400,000 บาท

รวมถึงนิตยสารระดับต่างๆ ซึ่งมีทุนสนับสนุนวิจัยน้อยนิด แต่ยังคงต้องกระเสือกกระสนพยายามให้ผลงานตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ ทั้งนี้ยังไม่ได้มีการพูดถึงการนำไปใช้งานใดจริงหรือไม่?...ก่อให้เกิดประโยชน์จริงในการแก้ปัญหาของประเทศหรือเปล่า?

ความจริงอีกด้าน...ข้อโต้แย้งจากนักวิชาการ นักวิจัย ปัญหาของประเทศถึงพุงจะรู้ทางแก้ แต่ก็ตีพิมพ์ในวารสารนานาชาติไม่ได้ เพราะเป็นจริงเฉพาะของเมืองไทย หรือตีพิมพ์ก็ได้แต่วารสารในประเทศ ซึ่งก็ดูกระจอกงอแง ไม่มีคนยอมรับ ทำให้เป็นที่มาของข้อสรุปที่ว่า...เป็นการวิจัยบนหอคอยงาช้าง งานวิจัยซังกีโลซ

ทว่าการผลิตผลงานเพื่อตีพิมพ์ไม่ใช่เป็นเรื่องไร้ประโยชน์เสียทีเดียว การที่นักวิชาการ นักวิจัยไทย สามารถคนควา คนพบของใหม่หรือของประยุคต ซึ่งตอบโจทย์หรือนำไปสู่กระบวนการนวัตกรรมใหม่ๆในอนาคต ถือเป็นเรื่องประกาศความเก่งกาจให้ชาวโลกรู้ แม้จะเป็นการคนพบกันได้ขั้นที่ 1 หรือ 2 ก็จะเป็นแนวทางต่อถึงขั้นที่ 10

ปัญหาของประเทศ...เมื่อได้บันไดขั้นที่ 2 ได้ตำแหน่งศาสตราจารย์แล้ว หรือได้เหรียญรางวัลแล้ว ไฟก็ม้วยมอดไป...หมดความกระตือรือร้นที่จะทำการศึกษาต่อและทำให้เมื่อนับผลงานตีพิมพ์วิจัยของประเทศในสาขาต่างๆ โดยเฉพาะทางวิทยาศาสตร์และการแพทย์ เราน่าจะอยู่ในอันดับตงๆ ในदान...นำหน้าเป็นกิโลกรัม หรือเป็นตัน

แต่เหตุใด...มหาวิทยาลัยสิงคโปร์ ฮองกง ซึ่งอยู่ในอันดับโลก แม้จะมีน้อยกิโลเมตรแต่ได้รับการยอมรับ...
คุณหมอธีระวัฒน์ สะท้อนว่า ฮองกงเมื่อเผชิญวิกฤติโรคทางเดินหายใจเฉียบพลันรุนแรง หรือโรคซาร์ส
สามารถประคองตัว เอาตัวรอด ปรับปรุงการบริหารการจัดการ
การเฝ้าระวังไม่ให้เกิดการระบาดต่อเนื่องได้อย่างน่าสรรเสริญ

“มีหน้าซำยังมีการค้นหาสืพบสัตว์ต่างๆที่มโรค
แพร่โรคใหม่มนุษย์อย่างต่อเนื่อง...แบบอย่างการโต้ตอบโรคระบาดร้ายแรง
เป็นแบบฝึกหัดอย่างดีให้ประเทศไทยเลียนแบบ”

เกริ่นมาถึงเพียงนี้เพื่อเป็นที่สรุปว่าเราจะเอา...ผลงานจับต้องได้ ใช้งานได้
โปรแกรมที่นำมาปรับปรุงคุณภาพสายงาน บุคลากร การทำงาน บุรณาการ การสร้างคนที่เป็นคนชั้นยอด
หรือ...จะเอาแต่กระดาษตีพิมพ์

สองชั่วข้างต้นอยู่นุคนละข้าง ความเป็นจริงต้องไปด้วยกัน ได้ทั้งเงิน ได้ทั้งกล่อง...ประเทศที่เจริญแล้ว
การเติบโตเป็นทุกภาคสวนพร้อมกัน ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ จนถึงมีผลผลิตใช้งานได้จริง

แต่...ระบบการศึกษาของไทยชั้นสูงสุด ยึดกล่องฟุ้งต้นน้ำก็ไม่ถึงสักที โนเบลก็ไม่ได้
จะว่ายมากกลางน้ำก็ส่งผานต่อไปได้ไม่ถึงปลายทาง วกวนกับงานวิจัยที่แข่งกับฝรั่งในเรื่องที่ต้นทุนเราไม่พอ
โดยไม่ตอบโจทย์ประเทศไทยที่งานวิจัยที่ต้องการคำตอบ...ไม่มีใครแย่งทำ เพราะตีพิมพ์ไม่ได้ ไม่ผ่านภาระงาน
พิจารณาขั้นชั้นไม่ได้

จีน...อินเดีย ตั้งแต่ 30 ปีที่แล้ว มีใหม่งานวิจัยตีพิมพ์สวยหรู
แต่...วางแผนสร้างความรู้เทคโนโลยีตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ ผลิตยาได้เอง มีสินค้าไฮเทคส่งออกทั่วโลก
ผลิต...เครื่องจักร รถไฟ รถไฟฟ้าได้ในราคาถูก

ตามคำปราชญ์ท่านหนึ่งซึ่งต้องกราบขอภัยที่ไม่ทราบชื่อ ท่านกล่าวว่า “สัมผัสฟ้า ชับน้ำตา
คือปรัชญาการวิจัย”

ไม่อยากจะพูดว่าระบบการศึกษาไทยที่เห็นกันขณะนี้...ล่มสลายไปเรียบร้อยแล้ว
ฟังพินาศต่อเนื่องกันมาเป็นสิบปี ไม่ได้...อยู่แค่ขั้นวิกฤติเขาไอซียูอย่างนี้นักวิชาการหลายท่านพูดปลอบใจ

ถ้าเราเริ่มนับหนึ่งใหม่ตั้งแต่วันนี้เราจะยังมีเด็กรุ่นใหม่ให้เห็นเป็น เจนู (เนอเธอร์แลนด์) A...เกรด A อีกใน
20-25 ปี เพราะต้องผ่านประถม มัธยม อุดมศึกษา ซึ่งต้องไม่ล้มรวมชั้นอนุบาลเขาไปด้วย
และต้องมีประสบการณ์ใช้งานได้ด้วยความสุขุมคัมภีรภาพ ฉะนั้น...ต้อง “จำกัด” และ “จำกัด”...ผู้สร้าง
“ระบบวงจรอุบาทว์” ที่เกิดขึ้นให้ได้

คุณหมอธีระวัฒน์ ยอมรับว่าไม่ได้มีอะไรวิเศษวิโสกว่าท่านทั้งหลาย
...ยังต้องกมหนากมตาทำงานเป็นขารับใช้ระบบ ที่ต้องมีภาระงานนานาตามที่กำหนด แต่ ณ
สถานการณ์ปัจจุบันคงได้เห็นหลักฐานแจ้งประจักษ์แล้วววงจร (อุบาทว์)...การศึกษาของไทย นอกจากไม่สร้างคน
ยังทำลายคนรุ่นใหม่อย่างไม่ยั้งมือ

ตั้งแต่ อนุบาล...กลัวเข้าโรงเรียนตั้งไม่ได้
จับเด็กเล็กที่ควรพัฒนาสมองให้เปิดกว้างซึ่มซับซ้อนอย่างถูกต้อง จับมาท่องศัพท์ คิดเลข อัจฉริยะ
ชั้น มัธยม...มีดีว จะเข้ามหาวิทยาลัยยิ่งหนัก การเรียนการสอนนอกกรอบโรงเรียน
แท้จริงคือจับเข่าอีกห้องของโรงเรียนกวดวิชา ที่ครูดีมีชื่อเสียงแถมรวยอีกต่างหาก
เพราะดีวตรงขอสอบ...ให้ตอบตรงที่ถาม ฉะนั้นเรื่องอื่นๆที่ไม่เกี่ยวกับสอบ ชั่งมัน

เพื่อให้ได้ระดับการศึกษา...จนจบปริญญาโท-เอก ความไม่รู้อะไร
หาความรู้ด้วยตนเองเป็นแค่คำขวัญและความฝันของกระทรวงศึกษาธิการ และมหาวิทยาลัยต่างๆ
เป็นแค่โฆษณา...เป็นส่วนหนึ่งของแผนพัฒนาแห่งชาติตามตัวหนังสือโกเก

ประสบการณ์จากการได้ไปสอนแพทย์จากอินเดีย เนปาล มัลดีฟส์ เป็นเวลา 6 วัน

ตามภารกิจการเป็นศูนย์รวมองค์การอนามัยโลกเกี่ยวกับไวรัสสัตว์สูคน
สิ่งที่เห็นชัดเจนที่แตกต่างหลังมือเป็นหนามือ คือไม่มีใครหลับตั้งแต่ 08.30 ยัน
17.30...เตรียมคำถามมาเพียบ...เอารูปผู้ช่วยมาให้ดู ถูกปัญหาที่มีในปัจจุบันและปัญหาที่อาจจะเกิดในอนาคต
ทั้งที่เกิดในพื้นที่เอง...จากนอกพื้นที่ รวมถึงโรคติดต่อ...โรคที่ไม่ติดต่อที่เกิดจากความเจริญของมนุษยสารพัด

ตลอด 6 วัน แม้จะชื่นใจที่งานลุล่วงและเป็นแม่แบบในการอบรมครั้งต่อไป
แต่อดสะท้อนใจไม่ได้กับสภาพของนักเรียน นิสิตในเมืองไทย
...ความที่ต้องอยู่ในแวดวงการศึกษาหลายสิบปีจะโทษนักเรียนก็ไม่ถูก

เพราะแต่ละหลักสูตร แต่ละรายวิชาหวังดี ยัดเยียดความรู้ประดาในโลกให้เด็กกันมโหฬาร
เด็กเองไม่มีโอกาสคิดด้วยซ้ำว่ามีข้อสงสัยไหม ต้องเล็งว่าครูสอนเน้นตรงไหนสำหรับสอบ
ไม่เคยรู้ว่าปัญหาเมืองไทยอยู่ที่ไหน
เรียนเรื่องวิชาต่างๆมากมายจนแยกไม่ออกว่าตรงไหนสำคัญสำหรับชีวิต

และสำหรับการทำงานในอนาคตเพื่อตนเองและสังคม ไม่มีโอกาสหา...ความรู้รอบตัว อ่านหนังสือพิมพ์
ติดตามข่าวสารความเป็นไปในโลก ทำเพียงตอบให้แมนเวลาสอบ เก็บคะแนน...เป็นของขวัญพ่อแม่
เพื่อได้ระดับตนในการเรียนต่อในชั้นสูง

ระดับอุดมศึกษา แต่ละมหาวิทยาลัยก็มุ่งเกียรติยศ ตั้งเป้าติดอันดับ 1 ใน 100 มหาวิทยาลัยโลก
ขณะที่อาจารย์ที่เป็นพนักงานมหาวิทยาลัย ต้องทำวิจัยเพื่อตีพิมพ์ในวารสารนานาชาติที่มีแต่มดต่อสูง ทุนก็หายาก
เวลาก็ไม่มี บ้านก็ต้องเช่าหรือยืมผ่อน ครอบครัวยังเพิ่งเริ่มต้น ไตงานวิจัยแบบเบียดหัวแตก ตอบโจทย์ให้ใครไม่รู้

ระบบการศึกษาที่มุ่งหวังเรียนสูงๆ สร้างปริญญาเอกเป็นแสน เพื่ออะไร...คงต้องทบทวน.